Ե. 4034 1903 ԱՊՐԻԼ 19/2 ՄԱՑԻՍ ՇՈՒՄԱ. ԻՐԹԷՍԻ 19բնձլ սահմ 5 ՕԷՓԷՐ 1321 — — 19 ՆԻՍԱՆ 1319

ՄԵՋՄՈՒԱ-ԻԽԲԱՐ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
Grand'Rue de Péra, Taxim 65

Հաքթաստ իքի տէՀա եաանի ՁԱՐՇԷՆԳԻՀ վէ ՇՈՒՄԱԱ. ԻՐԹԷՍԻ
կիւնլերի նէշր օրգանու

مجموعهٔ اخبار
طاوغلی تقسیم جاده ی نومرو ٦٥

ՂԱԶԷԹԱՄԸՁԸՆ ԱՊՕՆԷ ՓԻՏԱԹԱԼԱՐԸ. = Իսթանպոլ իչին սէնէլիկի 60 ղրուշ, = 6 այրղը 35. = Թաշրա իչին սէնէլիկի 85, = 6 Այրղը 45 ղշ. տբր։ = Բոսֆոր իւճրէթի պիզէ այիտ տիր։ = 15 կիւնլիւք նիւսխէսի 60 բարա տբր։ = ԻԼԱՆԱԹ ՇԱՐԹԼԱՐԸ. = 1ինճի սահիֆէյին պէհէր սբրասը 5, 2ռնճի վէ 3իւնճիւ սահիֆէյէրին հէր սբրասը 3, վէ 4իւնճիւ սահիֆէյնին պէհէր սբրասը 1 ղրուշ տուր։ = Զօգ տէֆթա տէրճ իտիլէճէք իլանաթ իչին այրըճա բազարլըգ օլունուր։ = Նիւսխէսի 30 բր. տբր։

Ղազէթայա միւթէալլիգ խուսուսաթ իչին ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՑԵԱՆ միւրաճաաթ օլունա։ = Իտարէխանէ՝ Պէյօղլունտա Ճատտէի քէպիրտէ Ն. 65։

Պու սէնէ, Վիէննա Մխիթարեան թարիգաթընըն Այսընտա թէէսսիսինին 50ռնճի սէնէի տէվրիէսի օլուպ, թարիգաթըն Այսըն մանասթիրը իտարէսի, մահէլլի Երմէնի-գաթօլիք ճէմաաթընա, խայրխահանընա վէ միւէսսիսլէրինէ պիր թէսէլլի վէ թէշվիգ օլմագ իւզրէ, եարընքի բազար կիւնիւ, Այսընտա միւքէմմէլ զիյնէթլէր իճրասընա գարար վէրմիշ, վէ իշպու զիյնէթլէրէ պիր բէվնագը մախսուս վէրտիրմէք իւզրէ, Իզմիրաէն կէլէճէք էրքէք, գասրն բէք չօգ տավէթլիլէր իչին այրըճա պիր թրէն թէրթիպ իյէմիշ տիր։ Պու մէրասիմին թաֆսիլաթընը ալտըղըմըզտա եազաճաղըմըզ թապիի օլուպ, չիմտիլիք Այսընն Երմէնի-գաթօլիքլէրի իլէ մահէլլի Վիէննա Մխիթարեան թարիգաթը հագգընտա զիյրաէքի մալիւմաթը տէրճ ու պէեան իյէրիզ.

ԱՑՏԸՆ ԵՐՄԷՆԻ-ԳԱԹՕԼԻՔԼԵՐԻ ՎԷ ՎԻԷՆՆԱ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ԹԱՐԻԳԱԹԸ

1790 սէնէսինին սոնլարընտա, պազը էնգարէլի թիւճար, թիճարէթ իչին Իզմիրէ վէ օրտաան միրուրը գէման իլէ Այսընա նագլը մէքտան իտիպ, օլ էնտալէրտէ Երմէնի-գաթօլիքլէրին, թապին քէնտիլէրինէ մախսուս մէրքնատալարը եախօտ բէյնի բուհանիլէրի պուլունմասընտան, իճապը հալտէ, վագթըն ատաթ վէ ուսուլի վէճիլ, վազիֆէի բուհանիլէրինի, 1830 սէնէսինէ տէկին էջմիածնական Երմէնիլէր նէզանտէ իճրա իթմիշլէր տիր։ Անճագ սէնէի մէղքիւրէսէ, Երմէնի-գաթօլիք ճէմաաթը բէյնմէն թէշքիլ օլունտուքընտա, պու թարաֆլար՝ Լաթին բուհպանընըն իտարէի բուհանիէսի ալթընտա պուլունմաղլէ, Այսընն Երմէնի-գաթօլիքլէրինին վէզաֆի բուհանիէսի՝ Իզմիր Լաթին բիսգօբոսընըն մարիֆէթիյլէ իճրա իսթիլմէքտէ պուլունմուշ իսէ տէ, Լաթին բահիպլէրի անլէրին լիսանընը պիլմէսիքլէրինէն, Երմէնի-գաթօլիքլէր՝ պունլարըն քարոզութիւնլարընտան իսթիֆատ իտէմիշլէր տիր։

1840տա Հ. Մատթէոս Վ. Սաղաթիէլեան Իզմիրէ կէլտիկինտէ, Այսընտա միւթէմէքքին Էնգարէլի Երմէնի-գաթօլիքլէրի, էղճիւմէ միւթէպէրանտան օլան Խաչատուրօղլու Աբէլ Գէորգ, Քիւչիւքեան Գօղոս վէ Յակոբ աղալար վէ սահրլէրի Իզմիր բիսգօբոսընա պիր իսթիտա թագտիմ իլէ, Լաթին բահիպի կէրինէ, քէնտիլէրինէ Հ. Մատթէոսը կէօնտէրմէսինի ըէճա իթմիշլէր տիր։ Մօնսէնիօր Անթուան Մուտապլինի՝ էհալինին պու իսթիտասընա մուվաֆագաթ իթտիկինտէն, օնտան սօնրա, 1843տէն իթիբարէն, հէր իլք պահարտա միւմայիլէյի վրդ. Այսընն վէ ճիվարընա կէլէրէք, էհալինին վէզաֆի բուհանիէսինի իճրատէ պաշլամըշ տըր։

1850էէ գատար պէօյլէճէ տէվամ իտիլտիկի հալտէ, օլ էնտալէրտէ Այսընն Երմէնի-գաթօլիքէհալիսի հիեանընտա, տահմի պիր բուհանիլէրի պուլունմասը տրղուսը իզհար օլունմատա պաշլաեըպ, պու արզուսը՝ պա իսթիտա Իզմիր սէրբիսգօբոսընա պէեան իտիլմիշ տիր։ Վիէննա Մխիթարեան թարիգաթը ուսմումի Արբահայրը Դեր. Արիստակէս Վ. Ազարեան տախի՝ Այսընտա տահմի պիր Առաքելութիւն թէէսսիսի արզուսընտա պուլունտըղընտան, միւմայիլյն Լաթին բիսգօբոսը՝ թարիգաթընը էֆքեարընը թագտիր իտէրէք, Այսընն էհալիսինին արզուսընը մէվգրի ֆիլլէ կէթիրմէք իւզրէ, թարիգաթ իլէ պիլ իթթիֆագ, օ թարիխտէ Իզմիրտէ Վիէննա թարիգաթը մանասթիրընընն Մեծաւորը օլան Վեցմատեան Հ. Միքայէլ Վ. է, Այսընն Առաքելութիւնընը, պազը չէրտիթ թահթընտա իհալէ իթմիշ տիր։

Պու մուգավէլէէնին պաշլըճա չարթլարընտան օլարագ, Մխիթարեան բահիպլէրինէ իհալէ իտիլմիշ օլան Առաքելութիւնընն մէրքէզի Այսընն օլաճաղը, վէ հուտուտը՝ շըմալտան Թիրէյէ, վէ չարգտան Տէ[illegible] տան Գուշ-տատասընա գատար կիտէճէկի մուգարրէր պուլունմուշ տըր։

Սէնէի աթիէնին յունվար 9ընտա, Հ. Միքայէլ, Իզմիրէն Այսընտա կէլմիշ, վէ իպթիտայարը պիր մէսքէնի մախսուսը օլմատըղընտան, էօթէտէ պէրիտէ միւսաֆիր գալմըշ տըր։ Նիհայէթ 1853տէ իյանէի ուսմումի իլէ Թօբլանան ագչէ իլէ Հ. Միքայէլ վրդ., պիր էվ սաթըն ալարագ, պիր օտասընը մատուռ իթմիշ, վէ պու սուրէթլէ էհալի, բէյտէրբէյ պիր հէյէթ քէսպ իթմէէ պաշլամըշ տըր։ Իշթէ պու թարիխ՝ Վիէննա Մխիթարեան թարիգաթընն Այսընտա թարիխի թէէսսիսի օլուպ, էօնիւմիզտէքի բազար կիւնիւ (եարընն) պունուն 50ռնճի սէնէի տէվրիէսի զիյնէթի իճրա իտիլէճէք տիր։

Երմէնի-գաթօլիքլէրին պուրատա իպթիտաի թէշքիլաթընտա՝ տիկէր Սրսիթիան ճէմաաթլարը թարաֆընտան ուղրատըղը միւշքիլաթը պուրաճրգտա իյղահէ լիւզում կէօրմէմ. անճագ սայէի ատապէթվաեէյի հազրէթի Բատիշահիտէ վէ հիւրրիէթի մէզհէպիէ վէ վիճանիէնին թէմամիի իճրասը խուսուսընտաքի ֆէրմանը Հիւմայունլար տէքեամընտա, մէղքիւր միւշքիլաթ միւնտէթի օլմուշ, վէ էհալիմիզ՝ պու կիւն տիկէր ճէմաաթլար կիպի նայիլ օլտուղու հուգուգ վէ մուաֆիկաթընը թէմամիյլէ իճրա իթմէքտէ պուլունմուշ տուր։

1853 տէ, Մխիթարեանլար, Այսընտա եէրլէշմիշ, վէ պիր քիւչիւք մատուռ իլէ պէրապէր պիր աէ գապրիսթանա մալիք օլմուշլար տըր։ Օլ վագթըն Երմէնի-գաթօլիքլէրինին իսմլէրի՝ Այսընն մանասթիրընընն տէֆթէրի մախսուսընտա գայտ իտիլմիշ տիր։ 1859 սէնէսի իլք պահարընտա Հ. Սահակ Վ. Թոռնեան՝ Առաքելութիւն իլէ Այսընա կէլմիշ, վէ այնի սէնէնին հոկտեմբերինտէ Վեցմատեան Հ. Միքայէլ Վ. Իզմիրէ ավտէթ իյէմիշ տիր։ Օլ էսնատէ Այսընտա գալան Հ. Ղուկաս վէ Հ. Սահակ Վ. լէր՝ սէլէֆիէրինին պաշլատըղը թէշէպպիւսիւ տահա զիեատէ իլէրի կէօթիւրմէէ չալըշարագ, մատուռ մագամընտա դուլլանըլան օտաեը թէզեին իթմիշլէր, վէ 1855տէ, իճրաի վազիֆէի բուհանիէ իչին ճիվար մահէլլէրէ տէ կիթմէէ պաշլամըշլար տըր։ Պունտան պաշգա, թալիմ ու թէրպիէյի աթֆալ իլէ տախի մէշղուլ օլարագ, մանասթիրընն պիր օտասընը պու մագսէտէ հատր իթմիշլէր տիր։ Պիր թարաֆտան էհալինին միդտատը տախի արթմագտա օլուպ, 1856 սէնէսի իպթիտալարընտա էնգարէտէն, Պիլէճիքտէն վէ Իզմիրտէն Այսընա 15 գատար ֆամիլեա տահա կէլմիշ տիր։

Սէնէլէրին միրուրի իլէ էհալինին արթմասըյլա, մատուռ քիճայէթ իթմէմէէ, վէ մէքթէպ եէրինէ գուլլանըլան օտա տախի միւնասիպէթսիզ կէօրիւնմէէ պաշլատըղընտան, միւմայիլյիւմա զայեուր վարդապետլէր, պու պապտէ չարէ տիւշիւնէրէք, թօբլատըգլարը 20,000 ղրուշ իլէ վանքըն եազընընտա վագը իքի քիւչիւք արազիյի տաթըն ալմըշլար, վէ 1859 [illegible] յիճէ պիւյիւմիշ տիր։

Օ սէնէ Իզմիր Մխիթարեանլարը Մեծաւորը Հ. Քերովբէ Վ. Իսպէնեան Այսընա կէլէրէք, Հ. Ղուկաս իլէ պիրլիքտէ էհալիտէն պիր մղտատ իեանէ թօբլատարագ, եէնի մատուռըն ինչասընա պաշլամըշ տըր։ Մատուռ ինչասը 6 այտա խիթամ պուլմուշ, մանասթիրը՝ մուհիմմ թագսիմաթըյլա թէվսի իտիլմիշ, վէ 1859 սէնէսի դեկտ. 8ինտէ, եէնի մատուռըն բէսմը թագտիսի, թէքմիլ էհալի հազրը օլտուղը հալտէ իճրա գըլընմըշ տըր։

Իշպու մատուռըն ինչասը միւնասիպէթիյլէ պու քիւչիւք ճէմաաթ թարաֆընտան 15,000 ղ. իանէ թօբլանմըշ, Իզմիր թիւճարը թարաֆընտան Բարիզտէն պիր օրկանօ ճէլպ իտիլերէք, իհտա գըլընմըշ, Տիկին Թագուհի Քիւչիւքեան՝ մէրմէրտէն պիր մկրտարան եաքտըրմըշ, վէ Այսընն զատընլարը՝ իչլերինտէ բարա թօբլատարագ, Վէնէտիկտէն պիւյիւք պիր քիլիսէ չանը կէթիրթմիշլէր տիր։

1862տէ Այսընն Երմէնի-գաթօլիքլէրի 40 ֆամիլեատա պալիզ օլուպ, ալէսսէվիյէ թիճարէթլէ մէշղուլ օլմագտա վէ պիր զըսմը տա աշար իլթիզամ իտէրէք, հիւքիւմէթ վէ քէօյլիւլէր իլէ իչ եաքմագտա պուլունմուշլար տըր։

Երմէնի-գաթօլիք ճէմաաթը՝ քիլիսէ, մէքթէպ վէ գապրիսթանա մալիք օլտուղտան սօնրա, տիկէր մուհիմմ իհթիեաճաթը գալմամըշ տըր։ Պու կիւն այնի քիլիսէ, մէքթէպ վէ գապրիսթան իլէ էհալի պագի օլուպ, շու գատար քի, պու էհալի վագթըմըզտա էքսիլմիշ տիր։

1863տէն 1903է գատար պու էհալի իլէ եաշամըշ վէ վանքըն մեծաւորը օլմուշ օլան բուհանիլէրի զիյրատ պէեան իտէրիմ. Հ. Գէորգ Բ., Հ. Մեսրոպ Ծաղիկեան, Հ. Արսէն Այսընեան, Հ. Մովսէս Վարդանեան, Հ. Պողիկարպոս Թոռնեան, Հ. Փիլիպպոս Վասէլ, Հ. Աթանաս Սէֆէրէլեան, Հ. Մկրտիչ Նորշուանեան վէ Հ. Կիւրեղ Խաչատեան վէ միւմայիլէյին մուավինի օլան ճիվլէրի։ Շիմտիքի Մեծաւոր Գեր. Հ. Կիւրեղ Վ. ին զէմանընտա վանք տահա զիեատէ չէրէֆ ալմըշ, վէ կէօնակէօն թամիրաթլա վէ վարիտաթըն թէզեիտիյլէ սէլէֆիլէրի զէմանընտան տահա զիեատէ իլէրի կէօթիւրիւլմիշ տիր։

Այսընն վէ ճիվարընտա մուգիմ էրմէնի-գաթօլիքլէրինէն մատա, Լաթին ֆամիլեալարը վէ Սէօր տը Շարիթէլէրին տախի ուսմուրը բուհանիէսի, պունտան էվվէլ օլտուղը կիպի, չիմտի տախի Մխիթարեանլարա իհալէ իտիլմիշ տիր։ Էթրաֆտա, եանի Ուսմուրլու, Նազէլլի, Տէնիզլի, Աղիզլէ վէ Թիրէ տէմիր եօլը խաթթը իւզերինտէ վէ ըսթասիոնլարտա, ֆամիլեալարրյա պիրլիքտէ եախօտ պէքեարճա պուլունան Երմէնի եախօտ Լաթին-գաթօլիկի մէմուրլարը վէզաֆի բուհանիէսի տախի, միւմայիլյիւմ բահիպլէր մարիֆէթիյլէ իճրա իտիլմէքտէ տիր։

Հ. Ս. ՔԻՉԷՃԵԱՆ

Այսընն, 12(25 ապրիլ 1903

ՅՈՒԲԵԼԵԱՆ ՄԸ

Հ. ԵՂԻՇԷ Վ. ԳԱՖԹԱՆՃԵԱՆ

Որչափ յարգելի, այնչափն աւելի հակակրելի դէմք մը, որ շատ մը «ճանչելոր» դէմքերէն շատ աւելի «ճանչելոր» է, հակառակ իր համեստութեան և հակառակ այն մեկուսացուած պարզունակ կեանքին, ուր կը մերկ ապրիլ, գրասենեակին կէսմթութեան մէջ, հոս հոն ցրցքնուած փոշոտած գիրքերու, լրագիրներու և հանդէսներու անուշ խառնիճաղանճութենէն շրջապատուած։

Ո՞վ չի ճանչնար այս original վանականը, մոլեռանդ գրամոլը ու գրքապաշտ եկեղեցականը, որ իր երիտասարդութեան առաջին վառվռուն օրերէն մինչեւ հիմա, անխոնջ պաշտողը եղած է Գեղարուեստներու, և մանաւանդ Գրականութեան, ուր գտած է իր կեանքին ամբողջ սփոփանքը և գերագոյն երջանկութիւն մը այն սեւցուած թուղթերուն քով, ուր կը դողայ հանճարեղ մարդոց մտաւորական հզօր ճիգին մէկ սարսուռը։

Մեր մէջ հաղուագիւտօրէն քիչ է տիպարը այն գրասէրներուն, որոնց կեանքը մէկ նպատակ ունի միայն, նպատակ մը որ իրենց համար տակաւ անուշ ախտ մը դառնայ, ախտ մը գնահատելի ամէն կերպով և որ կը չարչարէ անոնց հոգին։

Ա՛հ, ուրիշ տափակ ու միօրինակ սէրերու չի նմանիր երբէք սէրը գիրքերուն, ըլլան նոր, հին, աղտոտ, կարեւոր, ոչինչ, ածան, սուղ... Ու ճշմարիտ հեշտանք մըն է այն գրամոլին համար կենալ հնավաճառներու ցուցափեղկերուն առջեւ ժամերով, գիրքերու կողքերը կարդալով, կարդալով, անոնց հոգեբանութիւնը թափանցելու պէս. և ինչ ուրախութիւն է ան երբ կը տեսնէ հին գիրք մը, հոն մոռցուած, անկիւն մը նետուած, որ գրական արժէքաւոր հնութիւն մըն է, և. որուն հաս

մար տգէտ հնավաճառը քսան փարա կ'ուզէ, որովհետեւ չի հասկնար, չի՛ հասկընար, ինչպէս որ կը հասկնան իրենք։

Ահա՛ այս տիպարներէն մէկը եղած է Հ. Եղիշէ, տիպար մը որ հիացում ու յարգանք կը պատճառէ։

Գրամոլներ տեսած եմ որոնք իրենց փափաքը յագեցնելու նիւթական անկարելիութեան առջեւ կը տանջուին, տեսնելով գիրքեր, զորս դիտելով միայն պէտք է գոհանան, դիտելով, թղթատելով, փայփայելով անոնց իւրաքանչիւր էջերը։

Բարեբաղդաբար առիթն ալ օգնած է Հ. Եղիշէի, և անիկա կրցած է կարելի եղածին չափ ժողվել, ամբարել, և երկար կեանք մը նուիրած է ամբողջ, գրական ամենակարեւոր ծառայութիւն մը մատուցանելու իր համայնքին, որ գիտէ զինք գնահատել իր յարգանքովն ու համակրանքովը։

* * *

Անուշ, խաղաղիկ ու աղուոր դէմք մը։ Ճերմակ, ճերմակ, ձիւնագոյն մօրուք մը որուն ցանցառ թելերուն մէջէն կ'երեւի կակուղ ու ճերմակ մորթ մը։ Զոյգ մը պճլտուն աչքեր, որոնք ամբողջ խելացիութեամբ ու սրամտութեամբ կը փայլին ակոցին վրայէն, դիմացինին վրայ յառելով՝ դիտող, սուր ու միանգամայն բարի։ Շրթունք մը որուն վրայ յաւիտենական ժպիտ մը կը թափառի, մեծ հօր անուշիկ ժպիտ մը, որ անմիջապէս մտերիմ բան մը կը դնէ խօսակցութեան մէջ և անմիջապէս իրեն կը քաշէ ամենէն անծանօթը։ Աղուոր հասակ մը, իրա՛ւ, քիչ մը ճնշուած տարիներու բեռին տակ, — բեռ մը զոր սակայն շատ թեթեւութեամբ կը կրէ, կատարելապէս վայլեցնելով ինքզինքին։

Ահա սեւ մառիսի մէկ քանի հարուածներով տարտամ silhouette Հ. Եղիշէին, որ անօգուտ էր ա՛ռդէն, քանի որ դուք զայն ինքն աչքէ կը ճանչնաք և անոր դիմագիծերը ձեր աչքերուն առջեւ ունիք զոհդաղը։

Տարիներու բեռին կ'ակնարկէի։ Այո՛, տարիները ոտհած են անոր ճակտին վրայէն, առանց սակայն խորշոմեցնելու զայն և առանց ծերացնելու այս բարի վանականը։

Ո՞ւր։ Ի՞նչպէս տալ այս ածականը մարդու մը, որ կեանքստ երիտասարդութիւնը ունի իր սրտին ու մտքին մէջ, սիրտ մը ուր անդորր խինդ մը կայ, խինդը պարտականութիւնը կատարած մարդուն, որ իր կեանքին վրայ կը նայի, առանց ամչցունելու պատճառ մը ունենալու, ընդհակառակն գոհունակութեան առիթներ տեսնելով հոն։

Բարի՞։ Դերազանցօրէն բարի եղած է այս հաճեստ վանականը. բարի՛, առանց ունենալու ուրիշներու պոռատախօսութիւնը, բարութիւնը կատարելով ոչ ի լուր աշխարհի, այլ ինչպէս որ կը պատուիրէ Յիսուս, երկնային Վարդապետը։

Քանինե՞ր որոնց օգնութեան հասած է ձեռքի տակէ, քանինե՞ր որոնք երախտապարտ մնացած են առ յաւէտ անոր և քանինե՞ր որոնք իրենց սփոփանքը գտած անոր շնորհիւ։

Ու այս «քանիներ»ը անուն չունին, այս «քանիներ»ը անծանօթ են, և եթէ այսպէս չըլլայի, իրը գովեստ մը չպիտի յիշէի հոս։

* * *

Ամէն անոնք որոնք գրականութեան, բանասիրութեան հետ գործ ունին, շատ անգամ առիթը ունեցած են դիմելու Հ. Եղիշէի, անոր գրադարանէն օգտուելու համար, և որովհետեւ համակրելի գրասէր վանականը միշտ բաց թեւերով կ'ընդունի բոլոր գրչի աշխատաւորները, այս դիմողներու թիւը քիչ ըլլալէ հեռու է։

Առանց գրագէտ կամ բանասէր ըլլալու, ես ալ անգամ մը այս տեսակ առիթով մը, կիրակի օր մը, գացի գտնելու գրահաւաք վարդապետը։

Այդ միջոցին տունն էր, և տունէն մէկտեղ Բանկալթիի վանքը գացինք, որպէս զի ինծի ցուցունէր իր մատենադարանը, կատարելով միանգամայն փափաքս։

Խօսակցութիւնը սկսաւ շարուած գիրքերու և դիզուած լրագիրներու առջեւ։ Հոն էին տեղական բոլոր թերթերու հաւաքածոները, սկսելով առաջին թիւէն, հաւաքածոն ը զորս ապահովաբար անկարելի է գտնել նոյն իսկ նոյն թերթերու խմբագրատուները։

Ու Հ. Եղիշէ սկսաւ խօսիլ գրականութեան վրայ, գրագէտներու վրայ, անոնց կեանքին վրայ, և անոր չեշտէն յայտնի էր որ մեծ համակրանք մը տածած էր այս մարդոց մասին, որոնց գործերուն վրայ իրենց հարազատ հօրմէն չատ աւելի կը գուրգուրար։

Ու մէկիկ մէկիկ ցուցնելով գիրքերը, սկսաւ բացատրել գիրքերու մասին ունեցած սէրը, անանկ խանդով մը, որ անգամ ալ կ'ոգեւորէր իր պճլտուն աչքերը։

— Եւ հոս, ըսաւ, գիրքերէն ու լրագիրներէն երկուքական հատ ժողվելու կը ջանամ. ասոնցմէ մէկ հատը կը զրկեմ Վիեննայի վանքին, անոր մատենադարանին մէջ պահուելու համար, իսկ միւսը կը պահեմ ինծի, որ դարձեալ վանքին ըսել է։

Ու դարձեալ իր գիրքերուն սքանչացումին մէջ թաղուելով.

— Տե՛ս, ըսաւ, Արեւ. Մամուլը, ամբողջ է. միայն քանի մը պակաս կայ. խմբագրութեան դիմեցի. հոն ալ չգտայ. սակայն պիտի գտնեմ։ Տե՛ս Մեճմուտները Վարդան փաշայի ատենէն, տե՛ս Արեւելքները... ասոնց մէջ բնաւ պակաս չկայ...

Ու շարունակեց աւելի խանդով, աւելի խանդավառելով, լուռ պաշտումով մը դիտելով իր գիրքերը, իր լրագիրները, որոնք իր հոգիէն, իր սրտէն, իր մարմինէն բա՛ն մը կը կազմէին։

* * *

Եւ այս օրուան կա՛ սահմանեցէ. Վիեննական Մխիթարեան Միաբանութիւնը կը պատրաստուի տօնելու իր հին վաստակաւորին Հ. Եղիշէի քահանայական քահանայութեան յիսունամեայ Յոբելեանը։

Այս լուրը, ինչպէս կը գուշակէք, ուրախութեամբ լեցուց Հ. Եղիշէի բոլոր ծանօթները, որոնք պզտիկ թիւ մը չէ որ կը կազմեն։

Այս Յոբելեանը պիտի կատարուի քիչ օրէն, և ամէնքս ալ պատրաստ ենք այս առթիւ մեր անկեղծ համակրանքը ու խորին յարգանքը յայտնելու ալեզարդ Յոբելեարին, որուն փառապակը կը կազմեն գիրքերը, գիրքերը, և նորէ՛ն գիրքերը։

Ֆ.

ԲԱԹՐԻԳԽԱՆԷ ՀԱՎԱՏԻՍԻ

Եարընքի բազար կիւնիւ, սաաթ 2ում, Բանկալթիէ Վիէննա Մխիթարեանլարը-նըն Անարատ Յղութիւն քիլիսէսինէ, Խարբութ մէրխասասը Արհ. Ստեփան Եպս. Իսրայէլեան թարգիմանտան մութանթան սուրբէթէ Գուտտասը չէրիֆ թագոս իտիլէրէք, Վիէննա Մխիթարեանլարը մէքթէպի չակիրտանընտան իլք Հաղորդութիւն ալաճագլար իլէ սիկէր չակիրտանա Ս. Զաակ միւնասիպէթիյլէ Ս. Հաղորդութիւն վէրիլէճէք տիր։

*** Գու կիւնքի նիւսխէտիզէ պիր միւնասիպէ պիր պէնտի մախսուս եազըլմըշ օլան Վիէննա Մխիթարեան թարիգաթը միթէհալիզանը ըէհապիյինտէն վէ Տէրիսաատէթէ ճէմաաթըմըզդէն էն սէվկիլի վէ միհրէրէմ բուհանիլէրինտէն Գեր. Հ. Եղիշէ Վ. Դաֆթանճեանդն սիլքի բուհպանիէթէ տուխուլինին 50նճի սէնէի տէվրիսի օրմագ միւնասիպէթիյլէ, կէլէճէք Մայիսին 4(17նճի բազար կիւնիւ, Բանկալթիէ, մէզքիւր թարիգաթդն քիլիսէսինտէ, միւմանիլէյի Հ. Եղիշէ Վ. թարգիմանտան մութանթան սուրբէթէ Գուտտասը չէրիֆ թագոս վէ պատէհու Յոբելեան զիյնէթի իճրա իտիլէճէկի մուգարրէր տիր։

Պու պապէ Բոմատան Բրօբականտա մէճլիսի բէյսի Դարբինալ Կոթթի թարգիմանտան թարիգաթդն Տէրիսաատէթ Մեծաւորընա վարիտ օլան ալաֆ. ապրիլ 18 թարիխիլէ պիր մէքթուպտա, միւմանիլէյի Մեծաւոր Գեր. Հ. Դրիգորիս Վ. Գալէմքեարեան թարգիմանտան վուգու պուլան միւրաճաաթ իւզէրինէ, մէզքիւր Յոբելեանի զիյնէթինին իճրասընա Բարա հաղրէթլէրի թարգիմանտան միւսաատէ օլունտրգտան պաշգա, կէրէք Հ. Եղիշէ Վ. Գաֆթանճեանա վէ կէրէք Յոբելեան կիւնիւ խոստովանանք օլուսա, Ս. Հաղորդութիւն ալաճագ, վէ Բարա հաղրէթլէրինին նիհէթինէ պիր տուա իտէճէք օլան տինտարանա լիակատար Ներողութիւն վէրիլմիշ օլտուղու պիլտիրիլմիշ տիր։

Հիչ շիւպհէ եօք տըր քի, օր միւհթէրէմ, քեամիլ, ղայեուր, ֆուգարաբէրվէր վէ պունճա սէնէլէրտէն պէրի վէղաիֆի բուհանիէսինի հիւսնի իթմիշ, վէ մէարիֆճէ տէ բէք չօգ խըզմէթլէրի սըպգաթ իլէմիշ վէ էլան իթմէքտէ պուլունմուշ օլան Հ. Եղիշէ Վ. Գաֆթանճեանդն պու եէվմի մախսուսընը լայըգ օլտուղը բարլագըգտա իճրա իթմէք իչէն, բիւֆէգայլի միւհթէրէմէսի թարգիմանտան թէատպիրի լաչըմէ տիրիշ իտիլմէեճէկի կիպի, միլէթիմիզին հէր սընըֆ մէգատիրչինասանը տախի պունճա սէնէլիք պիր էմէքտարը բուհանիլի թագտիր վէ թայթիֆտէն կէրի տուրմահաճագլար տըր։

*** Տիւն, Իտարէ մէճլիսի պէր միւթատագը իճթիմա իլէմիշ տիր։

*** Յիսուս Փրկիչ Մայր եկեղեցիմիզ Մեծ-Ժողովրդապետլիկինէ՝ Գեր. Թափէյէլ Վ. Էքմէքճեանդն թայէին օլունտրըզը-նը եազմըշ իտիք։

Մէզքիւր քիլիսէ Մեծ-Ժողովրդապետլիկինէ եէնիտէն հիչ պիր բուհանի թայէին օլունմայըպ, Գեր. Արիկեան Ստեփան Գերապայծառը՝ մէմուրիյէթի լահրգաասընա տէվամ իթմէքտէ պուլունտուղը թաղրգաթը ախիրէմիզտէն անլաշըլմըշ տըր։

*** Եաղտըրըմըզ վէճճէլ, Դայսէրիէ մէրխասասը Արհ. Մատթէոս Եպիսկ. Սիսլեան՝ չարչէնպիհ ագշամը, բէֆգաթընտա Գուտտսը չէրիֆ Բաթրիգ վէքիլի Գեր. Յովակիմ վրդ. Թումայեան վէ Գեր. Սուքիաս Վ. Զրեան պուլունտրզը հալտէ չէհրիմիզէ մուվասլէթ իթմիշ տիր։ Արհ. Սիսլեան Գերապայծառ վէ բիւֆէգայի միւհթէրէմէսի՝ ուղրաուզլարը մահէլլէրտէ հիւսնի գապուլ կէօրմիւշլէր, վէ պիլխասսա Իզմիրէ չըգարագ, մահէլլի Բաթրիգ վէքիլի Գերց. Աւագէրեան Նիկողայոս Գերապայծառը զիհարէթլէ, միւմանիլէյի թարգիմանտան հագգլարընտա իհթիրամաթը մախսուսէ իպրաղ իտիլմիշ, վէ եարընը, Այտընտա իճրասը մուգարրէր օլան Յոբելեան զիյնէթինտէ հազրը պուլունմալարը արզու իտիլմիշ իսէ տէ, միւմանիլէյհիւմ՝ պէհանը մահազէրէթլէ, գալամամըշլարտըր։

*** Սուքիաս Վ. Զրեանընը՝ Իսկէնտէրիէ վարդապետլէրինտէն օլտուղընը եազմըշ իտիք։ Թանգրգաթը սիրէմիզէ նէզարէն, միւմանիլէյհ՝ Իսկէնտէրիէտէ մուգիմ Գեր. Զրեան Յովսէփ Վ. ին ամճաղատէսի օլուսա, քէնտիսի Պէյրութտա պուլունտրզը ճիհէթլէ, օրատան Արհ. Սիսլեան Եպիսկոպոսա բէֆգաթի իթմիշ տիր։

*** Գուտտսը չէրիֆ Բաթրիգ վէքիլի Գեր. Յովակիմ վրդ. Թումայեան՝ Կ-Բաթրիգ բիւթպ. էֆ. հաղրէթլէրինի զիհարէթ իչին Տէրիսաատէթէ կէլմիշ օլտուղը կիպի, Գուտտսդաքի քիլիսէմիզին վէ միւսաֆիրխանէսին հէնուզ իթմամ օլմուշ օլմասան պաղը գըմընը իքմալը ինչաթը զըմնընտա պիր միգտար մուավէնէթի նագտիէյէ իհթիեաճ պուլունտրզընտան, պու մուավէնէթի էլտէ իթմէք իչին, ճէմաաթըմըզդէն էրպապը համիյեթինէ միւրաճաաթ իթմէք ֆիքրինտէ օլտուղը տախի իչիտիլմիշ տիր։

Գուտտսը չէրիֆ՝ Խրիսթիանլըզդն Միւսսիսի Իլահիսինին վանքանը մուգատտէսի օլուսա, քեսֆիգէյի Խրիսթիան միլլէթլէրին օրատա միւքէլլէֆ քիլիսէլէրի, մանասթըրլարը վէ միւսաֆիրխանէլէրի պուլունտրզը կիպի, Էրմէնի-գաթոլիք ճէմաաթըմըզդն տախի պիր քիլիսէսի վէ պիր միւսաֆիրխանէսի պուլունմասը՝ պիր լիւզում ու իհթիեաճը գաթի հիւքմիւնտէ օլտուղը հալտէ, իչպու խուսուսը՝ պու կիւն չէհրիմիզէ կէլմիշ օլան մահէլլի Բաթրիգ վէքիլի Գեր. Թումայեան Յովակիմ վրդ., քէնտի համիյեթի վէ ղայրէթի մութասրֆէսիյլէ ատրէօհտ իտէրէք, ինչաթա թէչէպպիւս իյլէմիշ, վէ քէնտի էմէկ վէ ղայրէթիյլէ թօրլատրզը իսկէ ագչէնատէն վէ քէնտի պէտէլինտէն ինչաթը պիւյիւք գըմընը իքմալ իյլէմիշ իսէ տէ, հէնուզ պաղը եէրլէրի նօգսան գալմըշ տըր։

Օ մուգատտէս մահէլլէ Բիլիսէմիզին վէ ճէմաաթըն հայսիեէթ ու իթթիպարընդն պու սուրէթլէ մուհաֆազասը՝ հէր Էրմէնի-գաթոլիկին տրզու իտէճէկի էն մուհիմմ պիր մատտէ օլմասըյլա, պիլճիւմլէ էրպապը իգթիսատ՝ պու պապէ էլտէն կէլէն մուավէնէթի տիրիշ իթմէմէլի տիրլէր։

Յովակիմ վրդ.՝ քեամիլ, ֆազիլ վէ ղայեուր պիր բահիպ օլուսա, Գուտտսը չէրիֆտէ, կէրէք հիւքիւմէթի մահէլլիէ նէզարէտէ վէ կէրէք սահր միլէլի միւխթէլիֆէ ինտիտէ բիահէթ վէ թէվէճճիհ գազանմըշ տըր։ Պուրատան վէ սահր մահէլէրտէն Գուտտսը չէրիֆի զիհարէթէ կիտէն Էրմէնի-գաթոլիքլէր՝ միւսիմանէյի թարգիմանտան տահիա հիւսնի մուամէլէի մինմանիւվազանէ կէօրմէքտէ տիրլէր։

*** Կաթողիկոսարանդիւանընտա մէվճուտ պիլճիւմլէ էվրագը միւխթէլիֆէ միհանընտա պուլունան էվրագը Թիւրքիէյի բէսմիէնին տանա մունթազամ պիր հալէ իֆրաղը զըմընընտա թէֆբրիգի՝ Կ-Բաթրիգ բիւթպ. Էմմանուէլեան Պօղոս էֆ. հաղրէթլէրի թարգիմանտան, Իտարէ մէճլիսէնին գարարըյլա, Բաթրիգխանէմիզ քահանայլէրինտէն Սերովբէ Ֆէրհաթ էֆ. յէ իհալէ գելընտը, վէ վազիֆէի մէզքիւրէ ախիրէն իսթամ պուլմուշ օլտուղը հալտէ, Կաթողիկոսարան Դիւանը վէ թաշրա մէրխասասլըզլարընճա պիր իրամէթիմիսսթանսէնէտէ պուլունելմասը էմէլ վէ արզուսիյլէ, 1830ական պէտ իլէ 1902 սէնէսի փեւրվարը նիհայէթինէ զատար միւթէրաքքիւմ՝ ազալի 10—15,000 ատէտի միւթէճավուզ էվրագա տահիր բառգիրք ուսուլինճէ պիր սէֆիերին թանզիմի տահի միւսիմանէյէ Սերովբէ Ֆէրհաթ էֆ. թարգիմանտան պիթթատավվուր, պու պապէ գալէմէ ալմըշ օլտուղը բրանը Կ-Բաթրիգ բիւթպ. էֆ. հաղրէթլէրինի արզ ու թաղտիմ իյլէտիքտէ, մէզքիւր բլան թահսին վէ թասվիպ իսթիլերէք, օր վէճճէլէ տէվամ վէ իհթմամը էմր օլունտրզը՝ մահէլլիճուսնիէ իսթիհսարը գելընմըշ տըր։

Էֆ. ի միւսիմանէյէ Բաթրիգխանէմիզ միւսթագիմ իւլ ամվար վէ ղայեուր մէմուրիյինտէն օլուսա, Յիսուս Փրկիչ քիլիսէմիզին հէյեէթի իտարէսինէ թայէին գըլընմըշ օլան ազայը քիրամ՝ մէզքիւր քիլիսէնին վագֆը գուհեուտաթ վէ եվրագընըն միւքէմմէլ պիր հալէ վազըյլա, վագֆնամատ էմլաքընն թէտգիգ վէ թէֆթիշինէ միւսիմանէյէ Սերովբէ էֆ. յէ հէվալէ իթմէկ, վէ միւսիմանէյէ՝ թէֆթիշնամէ ու թէտգիգաթընընն սէմէրէսի օլմագ իւզրէ թէքեասիլատէն նազի իզրարը մուճիպ պաղը սէհվիեաթը պիթթասիհ, գուհեուտաթ վէ տէֆթիրի մունթազամ պիր հալէ իֆրաղ իթմէկ օլտուղը կիպի, Բաթրիգխանէմիզ Վարիտաթ վէ Մէսարիֆաթ իտարէսի Ֆէյեէթի թարգիմանտան Բաթրիգխանէ գուհեուտաթընճա կէօրիւլէն լիւզում իւզերինէ պէհէր մէմուրա վազիֆէսի մինմանընտա գուհեուտաթճա այրը այրը վազիֆէլէր թայէին, վէ պունլար արասընտա էն էհէմմ վէ էլզէմ օլան Նուֆուս տէֆթէրինին սուրէթի թանզիմի տահի միւսիմանէյէ Սերովբէ էֆ. յէ թէվտի իսիլտիկի քէղալիք իսթիհսար գելընմըշ օլտուղընընն;

պունաւն վէ խուսուսիյլէ բառդիրք ուսուլինճէ պիր տէֆթէրին լիզումը Կաթոզիկոսարան Դիւանընճա տէրքեար օլուպ, հէր նասընա չիմտիէ գատար եաբըլմամըշ օլտուղը հալտէ, պու քէրրէ Թանզիմինէ թէչէպկիւս իտիլմիշ պուլունան իշպու տէֆթէրին իթմամընը՝ Կ-Բաթրիգ ռիւթպ. էֆ. հազրէթլէրինին նամընը իլանիհաեէ լիսանը չիւքրան իլէ եատ ու թիզքեարէ վէսիլէի եէկեանէ օլմագ իւզրէ թէմէննի, վէ Ս. Փրկիչ քիլիսէսի հէյեթի իտարէսինին, մէզքիւր քիլիսէնին վագֆը հագգընտա իպրազ իյլէտիկի սայ ու զայրէթի, վէ քէզալիք Վարիտաթ վէ Մէսարիֆաթ գոմիսիոնընը՝ Բաթրիգխանէ գուեուտաթ վէ տէֆթէրլէրինին սուրէթի միւսթանէնէտ թանզիմ վէ թէրթիպի ուզրունտա վագը օլան իգտամաթ վէ զայրէթլէրի չայանը թագտիր վէ մէնհունիէթ օլմազլէ, իշարը քէյֆիեէթ օլունմասը էհէմմիյէթսէն ատա իտիլմիշ տիր։

⁂ Ճէմաաթըմըզ միհթէրէմ կէնճլէրինտէն՝ Զիրաաթ նէզարէթի ըսթաթիսթիգ գալէմի միւտիրի Սիւրմէլեան Արտաչէս էֆ. իլէ չէհրիմիզ միւթէպէրանընտան Մ. վէ մատամ Տանտրէանը քէրիմէի մատամազէլ Ամէլինին ըէսմը իզտիվաճը՝ չարչէնպիհ կիւնիւ Ս. Յովհան Ոսկեբերան քիլիսէսինտէ զայէթ մութանիսան սուրէթտէ իճրա իտիլմիշ տիր։ Քիլիսէ՝ պու միւնասիպէթլէ խալըլար վէ չիչէք սագըլարըյլա միւքէմմէլէն թէզէին վէ քեաֆֆէի հավիգէլեր վէ միւթէատտիտ մուտարեաղըլարադ թէնվիր իտիլմիշ օլուպ, տավէթլիլէր իչին այրըճա մահէլլէր թայէին գելընմըշ տըր։ Տավէթլիլէր՝ պիր խայլի ռիճալը մէմուրին իլէ պանքէր, սարրաֆ, թիւճճար վէ միլլէթիմիզտէն վէ էճանիպատէն բէք չօգ միւթէպէր զէվաթ վէ ֆամիլեալարան միւրէքքէպ պուլունմուշ տըր։ Եէնի կէլինէ գելմէթսաբ հէյտիլէր վէ խայլի չիչէք պուքէթլերի կէօնտէրիլմիշ օլտուղը կիպի, իշպու իզտիվաճտան տօլայը թէպրիքի միւթէզամմին թէլէկրաֆնամէլեր, գարթլար վէ մէքթուպլար տախի իրսալ գելընմըշ տըր։

Իզտիվաճ այլինէ Ս. Յ. Ոսկեբերան քիլիսէսի Մեծ-Ժողովրդապետի Գերշ. Նիկողայոս Գերպծ. Պագչեան ռիասէթ իտիպ, խիթամը ալինտէ, ըէսմը թէպրիքեաթ՝ քիլիսէ տախիլինտէ իճրա օլունմուշ, վէ պատէհու կէլին իլէ կիւվէյլ՝ պիր իսթիմպօթ իլէ Պիւյիւք-ատատա ազիմէթ իյլէմիշլեր տիր։

⁂ Էրմէնի բաթրիկի ռիւթպ. Օրմանեան էֆ. հազրէթլէրի՝ չարչէնպիհ կիւնիւ մապէյնի Հիւմայունա պիլ ազիմ, պաշ քեաթիպ Թահսին բաշա հազրէթլէրինի զիեարէթ իյլէմիշ տիր։

⁂ Բաթրիկի միշարիլէյ, բէնչէնպիհ կիւնիւ տախի Բաթրիգխանէնին պաշ գաբու քէհեասըյլա պիրլիքտէ Ամլիէ նէզարէթինէ կիտէրէք, նազըր բաշա հազրէթլերիյլէ միւլագաթ իթմիշ տիր։

⁂ Մաթպուաթ ալէմինտէ, խուսուսիյլէ կիւլտիւրիւճիւ նէշրիեաթըյլա թանընըմըշ օլան Հաճեան Յակոբ էֆէնին վէֆաթ իթտիկի մատէթէասիւֆ իշիտիլմիշ տիր։

ԽԱՐԻՃԻԷ

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ ԳՐԱԼԸ ՎԷ ԲԱԲԱ ՀԱԶՐԷԹԼԷՐԻ.— Ինկիլթէրրա գրալը չարչէնպիհ կիւնիւ Բաբա հազրէթլերինի զիեարէթ իտիպ, Վաթիգանտա քէմալը իհթիրամ իլէ գապուլ օլունմուշ տըր։ Վաթիգան մէհաֆիլինտէ իճրաի հիւքմ իտէն էֆքեարա կէօրէ, Ինկիլթէրրա գրալը Բոմբեա սէյեահաթը էանասընտա, Բաբա հազրէթլէրինի տախի զիեարէթի իթմէք արզուսընը իզհար իյլէտիկինտէն, հէնուզ Ինկիլթէրրատան մուֆարագաթ իթմէզտէն էվվէլ պու արզուսընը Բաբա հազրէթլէրինէ թէպլիղ իյլէմիշ, վէ Բաբա հազրէթլէրի տախի Գարտինալ Բամբօլա մարիֆէթիյլէ գրալ հազրէթլէրինէ կէօնտէրտիկի ճէվապնամէտէ, միւշարիլէյհին պու զիեարէթի քէնտիսինճէ պիւյիւք պիր մէհմունիէթ վէ մէսերրէթլէ թէլագգը իտիլէճէկինի պէեան իյլէմիշ տիր։ Իշթէ պու սուրէթլէ տիր քի, գրալ Էտվարտ, չրգան չարչէնպիհ կիւնիւ Վաթիգանա ազիմէթ իտիպ, Բաբա հազրէթլերի թարաֆընտան գապուլ օլունմուշ, վէ թարաֆէյն պէյնինտէ զաեէթ սամիմի պիր միւլագաթ վուգու պուլմուշ տըր։ Պիր հիւքմաար իլէ Բաբա հազրէթլերի արասընտա միւլագաթ վուգուի բէք չօգ սէնէլերտէն պերի իշիտիլմէմիշ պիր քէյֆիեէթ օլտուղընտան, պու խուսուս Էվրօբա մէհաֆիլի բէսմիսինտէ էհէմմիեէթի ազիմ իլէ թէլագգը օլունմագտա տըր։ Պունտան էվվէլ Էվրօբա զազէթալարը՝ Ինկիլթէրրա գրալընըն Բոմա սէյեահաթընա տաիր նէշր իթմիշ օլտուղլարը մէգալէլերտէ, միշարիլէյհին՝ պու միւնասիպէթլէ Վաթիգանա տախի ազիմէթի բէք տէ մէմնուն օլմատըղընը պէեան իլէ, պու պապտէ պիր թագըմ տէլիլլէր սերտ իթմէքտէ իտիլէր իսէ տէ, պու տէֆա գրալ Էտվարտ, մէզքիւր զազէթալար թարաֆընտան տէրմիեան օլունան տէլիլլերին նէ գատար չիւրիւք էսասլարա միւսթէնէտ պուլունտուղունու ֆիրիլէն իսպաթ իյլէմիշ տիր։ Ինկիլթէրրա զրալընըն Բաբա հազրէթլերինի զիեարէթ իթմէսի՝ Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթիյլէ Վաթիգան արասընտաքի միւնասէպաթը պիր գաթ տահա թահքիմ վէ թագվիէ իյլէմիշ տիր։

Գրալ Էտվարտընը Բաբա հազրէթլերիյլէ միւլագաթը՝ 25 տագըզա իմթիտատ իթմիշ տիր։

ՄԱՆՉՈՒՐԻ ՄԷՍԷԼԷՍԻ.— Ագսաի Շարդ մէսէլէսի՝ եէնիտէն կիւնլիւք վուգուաթ սըրասընա կէչմիշ տիր։ Հալը հազրը՝ նէ տէրէճէ վէխիմ օլտուղու մալիմ տէյիլ իսէ տէ, հէր կիւն Բէքինտէն մուճիպի էնտիշէ խապերլեր ալընմագտա տըր։ Պիւյիւք պիր Զին մէմուրը՝ պիր Ինկիլիզ զազէթասը մուխպիրիյլէ էանաի միւլագաթընա, Զին հիւքիւմէթինին՝ Բուսիանընը թէքլիֆլերինի գապուլ իթմէք խուսուսընտա թէրէտտիւտ իչինտէ օլմասըյլա պէրապեր, էր եա կէճ մուվաֆֆագաթա մէճպուր օլաճաղընը պէեան իյլէմիշ տիր։

Տիկէր Զին մէմուրլարընը ռիվաեէթինէ կէօրէ, Ճաբօնիա՝ Մանչուրիյի տերհալ թախլիյէ իթմէսինի Բուսիատան թալէպ իթմիշ տիր։ Բուսիանընը Գօրիէց նամ թօր չէքէր սէֆինէսի՝ ալտըղը էմրի թէլէկրաֆի իւզէրինէ, բազար կիւնիւ սէրիան Շանկայատան հարէքէթ իթմիշ տիր։

Զին մէնպարընտան ալընան խապէրլերէ կէօրէ, բրէնս Զինկ՝ Բուսիանընը մէթարիպաթընը հավի նօթաեը ալտըղընտա, էհէմմիյէթ վէրմէք իսթէմէեէրէք, Բուսիանընը Բէքին մասլահաթկիւզարընա կէօնտէրմիշ տիր։ Ինկիլիզ մասլահաթկիւզարը վէ Ճաբօնիա սէֆիրի, Մանչուրի էեալէթինին, եաբըլմըշ օլան մուահէտ մուճիպինճէ Զինէ կէրի վէրիլմէսի խուսուսընտա սէպաթ իթմէսի իչին, բրէնս Զինկի թէշվիգ իտիեար. Լար։ Պու պապտէ էն զիեատէ Ճաբօնիանընը՝ Բուսիանընը հարէքէթինէ մուխալիֆէթ իթտիկի թէէմին իտիլիեօր իսէ տէ, իշին մուհարէպէեէ գատար իլէրի կիտէճէկի զանն օլունմաեօր։

Ուաշինկթընտա տախի թէէմին իտիլտիկինէ կէօրէ, Զին հիւքիւմէթինէ միւշթերէք պիր նօթա վէրիլէրէք, պունտա, տէվլէթլեր, Զին արազիսինտէն չու եա պու բարչանընը պիր էճնէպի տէվլէթինէ վէրիլմէսինէ, եախօտ չու եա պու տէվլէթէ միւսաատաթը մախսուսէ իթասընա հիւանի նազարլա պագմաեաճագլարընը պէեան իտէճէքլէր տիր։

⁂ Տիկէր պիր մէսէլէ տէ չու էսնատէ Զինտէ հէյէճանը ազիմի մուճիպ օլուեօր։ Գուանտի վալիսի՝ Ֆըրանսըզլար իլէ պիր մուգավէլէ ադտ իթմիշ օլուպ, պու մուգավէլէ մուճիպինճէ, Ֆրանսըզլար, վիլաեէթ տախլինտէ իսեանը թէսկին վէ մէն իթմէք իչին իճապ իտէն ադէյի վէ ասքերի թէտարիք իթմէլի թէհիւտ իտիեօրլար։ Պու եօլ իլէ Զին էեալէթլերինին Ֆրանսաեա իհտադ իտիլճէկինտէն գօրգուլուեօր։ Ախիրէն Շանկայընը եէրլի թիւճճարը թօրլանարագ, պու մուգավէլէյէ գարշը բրօթէսթօ իթմիշլեր, վէ Գուանկի վալիսինին ադտ իթմիշ օլտուղը մուդավէլէնին ֆէսխինի իսթիտտա իթմէք իւզրէ, Բէքինէ պիր թէլէկրաֆնամէ կէօնտէրմիշլէր տիր։

⁂ Ապրիլ 28 թարիխլէ ազընան պիր թէլէկրաֆ կէօրէ, Ռուս թէլէկրաֆ շիրքէթի՝ Բուսիանընը Մանչուրի էեալէթինի պօշալթմագ իչին կիւեա Զինէ եէնի թէքլիֆլեր պէեան իթմիշ օլտուղընը թէքզիպ իտէրէք, Զին հիւքիւմէթիյլէ ճէրբէեան իթմիշ օյան մուխապերաթընը եէկեանէ մագսէտի՝ Մանչուրիտէն Ռուսաքերինին չէքիլմէսինտէն սոնրա, ասայիշ ու էմնիյեէթի մուհաֆազա իթմէք իչին նէ կիպի թէսապիրլեր իթթիխազը լազըմ օլտուղընը գարարլաշըրմագտան իպարէթ իտուկինի, վէ Բուսիանընը՝ էճնէպի թիճարէթինէ գարշը միշքիլաթ չըգարմագ էֆքեարընտա օլմատըղընը իլան իյլէմիշ տիր։

Բուսիանընը, Զինկքինկ էեալէթինտէքի տասքիրինի կէրի չաղրըճաղընը ըէսմէն թէպլիղ իթտիկի՝ Ռիւթէր նամ թէլէկրաֆ շիրքէթի թարաֆընտան պիլտիրիլմիշ տիր։

ԻԽԹԱՐ

Թաշրալարտա պուլունան վէ ապօնէլիք վատէլերի խիթամ պուլմուշ օլտուղու մէքթուպլա պիլտիրիլմիշ օլան միւհթէրէմ ապօնէլերիմիզտէն հէնուզ ճէվապ վէրմիշ օլմատանլարը՝ սէնէլիք ապօնրման պէտէլերինի՝ նագտէն 85 վէ եախօտ բօսթա բուլու իլէ 90 զրուշ օլարագ տօղրուտան տօղրու նամը աճիզանէմիզ կէօնտէրմէէրինի ըէճա, վէ աքսի թագտիրտէ, զազէթալարընը թաթիլէ մէճպուր օլաճաղըմըզը իխթար վէ պէյան իյլէրիզ։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Եանիա վիլայէթի տէֆթէրտարլըղընա՝ Ատանա տէֆթէրտարը Ահմէտ Եավէր էֆ., Ատանա վիլաեէթի տէֆթէրտարլըղընա՝ Մուսուլ տէֆթէրտարը սապրգը Շէվքէթ պէյ թայէին։ Էնգարէ վիլաեէթինտէ Նալլը-խան գայմագամըղը՝ Պալէա գայմագամը Քէրիմ պէյէ, Պալէա գայմագամըղը՝ Նալլը-խան գայմագամը Սաատուլլահ էֆ.յէ թէֆվիզ։ Մէրսին միւթէսարրըֆը ճէմալ պէյէ Զնճի Օսմանի, Տր. Պապաեան բաշանընը զէվճէսինէ Զնճի Շէֆթագաթ նիշանլարը իհսան պույրուլմուշ տըր։

ՏԱԽԻԼԻԷ

Տիւն սէլամլըգ ըէսմի ալիսինի թէմաշա իթմէք իւզրէ, Ռուսիա սէֆիրիյլէ պաշ թէրճէմանը, Պէլճիգա սէֆիրիյլէ Պէլճիգանընն սապրգ մալիէ նազրը Մ. Պէրնէր, ֆամիլեասը, սէֆարէթ միւսթէշարը վէ ֆամիլեասը, Ամէրիգա սէֆիրիյլէ մախտումը վէ պաշ թէրճէմանը, Ֆրանսա մալիէ նազրը սապրգը Մ. Դայեու վէ իքի ըէֆիզէրի իյլէ գօնսօլաթօ թէրճէմանը, Սըրպիա սէֆիրիյլէ պաշ թէրճէմանը, Իավէճ-Նորվէճ մասլահաթկիւզարը իլէ պաշ թէրճէմանը վէ տիկէր պազը զէվաթ՝ տաիրէի ֆախիրէտէ, վէ Ռուսիա սէֆարէթի մաեէթինէ մէմուր վաքօրլարան զապիթ վէ նէֆէրաթ 24 քիշի վէ 100 գատար միւթէպէր էճանիպ՝ ադտ իւզէրինտէքի պաղչէտէ պուլունուպ, իճապ իտէնլեր՝ պիլ վասըթա նաիլի իսթիֆաթը Շէհրիյարի օլմուշլար տըր։

—Տիւն, սէլամլըգ ըէսմի ալիսինտէն սոնրա, չայեան պույրուլան միւսաատէյի սէնիէ իւզէրինէ, Ռուսիա սէֆիրի Մ. Զինովիէվ սուրէթի զայրը ըէսմիէտէ հուզուրը հազրէթի Բատիշահիեէ գազուլ օլունմուշ տըր։

—Գանգը Օսմանի միւաիրի ռումումիսի Մ. Կ. Օպուանօ՝ Բարիզտէքի Գօնթուար ա'էսգօնթ պանգասը միւտիրի օլուպ Տէրիսաատէթէ կէլմիշ օլան Մ. Բօվիչ իլէ պիրլիքտէ էվվէլքի կիւն Պապը Ալիյէ կիտէրէք, Սատրազամ հազրէթլէրիյլէ միւլագաթ իյլէտիկի սըրատա, միւտիրի միւմայիլէյին Սատրը միշարիլէյհէ թագտիմ իյլէմիշ տիր։

—Այազն վիլաեէթի իսթինաֆ միւասարի ռումումիլիկի քեաթիպի Տիգրան վէ էնգարէ վիլաեէթի մէրքէզ պիտայէթ մանքէմէսի մուգավէլէաթ մուհարրիրի էսպագը Գրիգոր էֆ.էր՝ Սիրօզ սանճաղը պիտայէթ մանքէմէսի աղալըղընա, վէկէվկէյի գազասը պիտայէթ մանքէմէսի աղալըղընա՝ Սեաշ գազասը պիտայէթ մանքէմէսի պիրինճի քեաթիպի սապրգը Արթին Շինասի էֆ. թայէին օլունմուշլար տըր։

—Մըսրրա ֆիրար իթմիշ օլան Պապը Սէրասքէրի Մուհասէպաթ տաիրէսի քէթէպէսինտէն Թէֆվիզ նամ շախս, աէրտէթ իտիրիկի հալտէ, Մանքէմէի ճինայէթտէ մուհաքէմէ իտիլմէք իւզրէ, աէյինտէ տաղ ու կիրիֆթ միւզէքքերէսի նէշը օլունմուշ տըր։

—Պիր միւֆիլիսին պօրճընը թանգրգ իչին խիլէն իլան իւզէրինէ տախի տէֆթէրլերինին վէ սէնէտալերինին իֆլաս մասասընա թէսլիմ իթմէէն ալաճագլըլարընը՝ սախր ալաճագլըլարտ իլէ միւֆիս պէյնինտէ թանզիմ օլընան գօնգօրատաթօ՝ ահքեամընա թապի օլմալարը լազըմ կէլտիկի կիպի, միւֆիս հագգընտա թագսիրաթ տավասը իտէպիլէճէք օլան ալաճագլըլարընը էքսէրիյէթի թարաֆընտան թագսիրաթը աֆվ իտիլտիկի վէ միւտտաի ռումումի թարաֆընտան տախի օլ պապտէ հուգուգը ռումումիէ տավասը իգամէ օլունմատըղը հալտէ, հիչ պիր մուամէլէյէ լիզում վէ մահէլլ օլմաեըպ, իֆլաս մուամէլէսինին իքմալինէ տէվամ իտիլմէք լազըմ կէլէճէյի, վէ մամաֆիհի միւտտաիի ռումումիլերին իֆլաս տավալարընտա թէտգիգաթը միւքէմմէլէ իճրա, վէ միւսամէհա վուգուրունէ մէյտան վէրիլմէմէսինէ տիգգաթ իթմէլերի միւգթաչի պուլունտըգը՝

վագը օլան պիր սիւալէ ճէվապէն՝ էնճիւ-մէնի սալիէնին զարարը իւզէրինէ Սալիէ նէզարէթինէն պիլսիրիլմիշ տիր։

—Բէլլիթիչէ Գօրէսպոնտէնցսէ պիր տիբ-լոմաթըն նէչը իյլէսիկի պէնտսէ պէր վէճ-հի տթի օգուտմուշ տըր. «Անվալը հազը-ըէյի սիեասիէսէ չայեանը թէէսսիֆ պիր նոգթա վար իսէ, օ տախ՝ Պուլկարիսթան էմարէթինին՝ սասիշին մուհաֆազասը նոգ-թաի նազարըյլա հիսսէսինէ իսապէթ իտէն վազիֆէյի լայըգըյլա իյֆա իթմէմէսի տիր։ Պուլկար գապինէսի՝ տէվլէթլէր թարա-ֆընտան վագը օլան թէպլիղաթա, ան-ճագ պիր թագըմ Պուլկարլար թարաֆընտան էշգըբեաեա իտիլէն մուավէնէթի մէն իթմէքլէ, գըամէն իճապէթ իյլէմիշ տիր։ Իմտի, էմարէթ, մէսէլէնին էհէմմիյէթի-նի նազարը տիգգաթա ալարագ, էշգը-եանըն հարաքեաթը չէգավէթքեարանէ-սինէ գարշը թէտապիրի չէսիտէ իթթի-խազընա վէ էրպապը ֆէսատ իլէ էշգբեա-նընն մինասէպաթընը գաթթ իթմէյէ մէճ-պուր տըր։»

—Տիւեունը ումումիէնին ֆաիզ միգ-տարընը արթըրմագ մէսէլէսինի թէտգիգէ մէմուր գոմիսիոնընն՝ միւղաքէրաթընը իք-մալ իթմիշ օլտուղընը եազմըշ իտիք։ Տիւ-յունը ումումիէ մէճլիսի իտարէսի, կէչէն կիւն, հաքէմլէրին կէլմէսի միւնասիպէ-թիյլէ սուրէթի ֆէվգէլատէտէ ագտը իճ-թիմա իյլէմիշ տիր։ Իրատէի սէնիէնին չէ-րէֆսըտուր իթմէսի ագըպինտէ, հաքէմ հէյեէթի թէճէմմիւ իտէճէք տիր։ Գոմի-սիոնընն Օսմանլը մուրախխասլըղընա՝ մէա-րիֆ նազըրը ճէլալ պէյ իլէ Պէլճիգա մա-լիէ նազըրը սապրգ Մ. Պէրնաէր թայեին օլունմուշլար տըր։

—Պա իրատէի սէնիէ էվրօբա ֆապրի-գալարընա 8 գրթա ղըրկը սիրարը օլը-նաճագ տըր։

—Սօֆիա ղապրթասը, չըգան ճումա-իրթէսի կիւնիւ պիր օթէլտէ, հուսուսա կիթմէք իւզրէ օլան 30 քիշիյի տերտէսթ իտէրէք, մէմլէքէթին իշլրլերինէ կէօնտէր-միշ տիր։

—Մ. Հէնգրա նամ զաթ՝ Պիթլիս ինս-կիւլիզ գոնսօլօսլըղընա թայեին գըլընմըշ տըր։

—Պրուսատա պիր թրամվայ խաթթը ինշասը իշին իմթիեազ իսթիտա իտիլի-կինտէն, Նաֆիա նէզարէթի՝ օլ պապտէ Պրուսա վիլայէթինտէն պազը մալիումաթ իսթէմիշ տիր։

—Մուվազէնէի մալիէ գոմիսիոնը, չը-գան սալը կիւնիւ մաղէյին Հիւմանեունտա, Սասարազամ հազրէթլերինին ըրեա-սէթի ալթընտա իճթիմա իթմիշ տիր։

—Ռումէլի վիլայէթլերինտէ Յիւնճիւ օր-տու տարէսինտէ 14 գարազօլոնանէ ինս-չասընա իրատէյի սէնիէ սրտուր իյլէմիշ տիր։

—Ռումէլի վիլայէթլերինտէ Յիւնճիւ օր-տու տարէսինտէ 14 գարազօլոնանէ ինս-չասընա իրատէյի սէնիէ սրտուր իյլէմիշ տիր։

—Ռումէլի ճանդարմա ալայը-նա բէֆգաթթէն պիր գըյրտան տիկէր գը-յրեա կէչմէքտէ օլան 13իւ էրքէք վէ 10ը գատըն հէման 23 քիշի նէհրի մէղքիւրտէ պօզուլմուշլար տըր։

—Սարանտի իսմինտէ պիրի, 4 արգա-տաշլյա, էվվէլքի կիճէ սաաթ 6 բատ-տէլերինտէ Պէյօղլունտա թէքէ պաշընտա գավկայա թութուլուպ պաշընտան եա-բալանմըշ տըր։ Տէրհալ բօլիս մէմուրլարը մահէլլի վագրաեա կէլտիքլէրինտէ, ա-թըլան պիր բէվօլվերին գուրշունը՝ չավուշ Մուսթաֆա էֆ-նին գարընընա իսապէթլէ եարալանմըշ տըր։ Մէճրուհ, եարասը ա-ղըր օլտուղու հալտէ իսաթախանէյէ նագլ իտիլմիշ տիր։ Միւթէճասբրլարտան եալընըզ Վիգթօր իսմինտէ պիրի տէրտէսթ իտիլիպ, սիկէրլէրի ֆիրար իթմիշլեր տիր։ Վիգթօր՝ խասթախանէտէ Մուսթաֆա էֆ-յէ կէօսթէրիլմէքլէ, միւմայիլյէ՝ քէն-տիսինի վուրան օ օլտուղունու թանըմըշ տըր։

ԻԼԱՆ.— Պէյօղլունտա Հիւսէյին-աղա մահալլէսինտէ Սագրը-աղանը ճատտէսին-տէ վագը 104, 110 վէ միւքէրրէր 110 նումէրօլու իւչ պապ խանէլէր պիմիզա-եէտէ ֆիրուսթ, վէ միւզայտէեէ՝ թարիսի իլանտան պիր հաֆթա սօնրա իպթիտար օլունաճաղընտան, իշթիրասընա թալիպ օլանլարը վէ տահա զիյատէ մալիումաթ ալմագ իսթէեէնլերին՝ բազար, սալը վէ ճումա կիւնլերի սապահ սաաթ 3 տէն 5 է գատար Պէյօղլունտա թագսիմտէ վագը էրմէնի-գաֆօլիք Ս. Յովհան Ոսկեբերան քիլիսէսի Հէյեէթի իտարէսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլերի իլան օլունուր։ (Միհր)

Պէյօղլու, 12 մարտ 1903

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՈՒՍԷ

1903 սէնէսի Փետրվարըն 24 իւնճիւ կիւ-նիւնտէն իթիպարէն

ԵԷՎՄԻ ՍԷՖԷՐԼԷՐ
(Ատալար վէ Անատօլ թարիգի)

Ատալարտան Քէօբրիւեէ

Սթ. Տգ.
1 15 Պ. ատա հէյպէլի պուրկազ գընալը (1
1 45 Բէնտիք գարթալ պ. ատա հէյպէլի պուրկազ գընալը։ (Պ. ատատան սաաթ 2 30ատա)։ (1)
8 Բէնտիք գարթալ պ. ատա հէյպէլի պուրկազ գընալը։ (Պ. ատատան սաաթ 9ատա)։

(Քէօբրիւտէն Ատալար ճանիպինէ)

3 Գընալը պուրկազ հէյպէլի պ. ատա գարթալ բէնտիք։
10 Գընալը պուրկազ հէյպէլի պ. ատա գարթալ բէնտիք։
11 Գընալը պուրկազ հէյպէլի պ. ատա։

ԲԱԶԱՐ ԿԻԻՆԼԷՐԻ

Ատալարտան Քէօբրիւեէ.

1 30 Բէնտիգ գարթալ պ. ատա հէյպէլի պուրկազ գընալը։ (Պ. ատատան սաաթ 2 15ատէ)։ (1)
9 Բէնտիք գարթալ պ. ատա հէյպէլի պուրկազ գընալը գատըքէօյ։ (Պ. ատատան 9 45ատէ)։

ԲԱԶԱՐ ԿԻԻՆԼԷՐԻ

Քէօբրիւտէն Ատալարա

3 Գատըքէօյ գընալը պուրկազ հէյ-պէլի պ. ատա գարթալ բէնտիք։
10 Գընալը պուրկազ հէյպէլի պ. ատա գարթալ բէնտիք։

ԳԱՏԸՔԷՕՅ ԹԱՐԻԳԻ

ԵԷՎՄԻՑԷ Քէօբրիւտէն Սթ.	Տգ.	Գատըքէօյտէն Սթ.	Տգ.	ԲԱԶԱՐ Քէօբրիւտէն Սթ.	Տգ.	Գատըքէօյտէն Սթ.	Տգ.
12	45	12	35				
1	15(2)	1	30	1		1	
2	15	1	55(4)	1	45	1	45
3		3		2	30	2	30
3	45	3	45	3	15	3	15
4	30	4	30	4		4	
5	15	5	15	5		5	
6		6		6		6	
6	45	6	45	7		7	
7	45	7	30	8		8	
8	30	8	30	9		9	
9	20	9	15	9	45	9	45
10	05	9	55	10	30	10	30
10	40	10	45	11	15	11	15
11	50(3)	11	15	12		12	10
11	40	11	45(5)				
12		12	10				

ՀԱՑՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻԳԻ

Անատօլու ղըմհանըցֆէրիճէ միւրէհատցֆ

Քէօբրիւտէն

Սթ. Տգ.
1 20 Էսկիշէհիր կիտէն
2 Բէնտիյէ »
3 35 Բէնտիյէ »
5 45 Բէնտիյէ »
8 07 Իզմիտէ »
9 45 Պիլա թէսատիֆ
10 30 Բէնտիյէ կիտէն
11 30 Բէնտիյէ »

Հայտար Բաղատան

1 41 Բէնտիքտէն կէլէն(6)
2 34 » »
4 15 Իզմիտտէն »
6 20 Բէնտիքտէն »
8 42 Բէնտիքտէն »
10 25 Բէնտիքտէն »
11 05 Պիլա թէսատիֆ
12 05 Էսկիշէհիրտէն կէլէն

(1) Իշպու սէֆէրլէր՝ մարտըն 15 ինճի կիւնիւնտէն իթիպարէն պիր չարէէք էվ-վէլ հարէքէթ իտէճէքլէր տիր։
(2) Տօղրու մօտա։
(3) Գատըքէօյիւնտէն սօնրա մօտա վէ գալամըշ։
(4) Մօտատան գատըքէօյիւնէ ուղրա-յըպ գատըքէօյիւնտէն սաաթ 2 15ատ։
(5) Գատըքէօյիւնտէն սօնրա մօտա վէ գալամըշա ուղրայարագ տօղրուքէօրիւյէ։
(6) Իշպու սէֆէր՝ մարտըն 19ընճը կիւ-նիւնտէն իթիպարէն սաաթ 1 08ատ հա-րէքէթ իտէճէք տիր։

ՊԱՆԴ ԷՄԲԷՐԻԱԼ ՕԹՕՄԱՆԸՆ

ԱՆՕՆԻՄ ՇԻՐԿԷԹԻ

Սեռեռանեսի 10,000,000 ղիրուս

ՇԻՐԿԷԹԻՆ ԻՏԱՐԷՍԻ ԳԱԼԱԹԱՏԱ ՏԸՐ

Իսթանպօլտա, Եէնիճամի մէյտանընտա վէ Պէյօղլունտա Տօղրու հօլտա 347 նու-մէրօլու տաիրէտ պիրէր չիւպէ-ի վար տըր։ Լօնտրա վէ Բարիստէ պիրէր պաշլըճա տարէխանէսի մէվճուտ տուր։

(Ճիւպէյիր)

Ատալիա, Ատանա, Այտըն, Հալէպ, Իսկէնտէրիէ, Էսքիշէհիր, Էնդարէ, Պաղտատ, Պէյրութ, Պրուսա, Շամ, Գոնիա, Լարնակա, Դամիրճ, Մէրսին, Միտիլլի, Ուշակ, Սէլանիք, Բօրսախա, Սամսօն, Գասթամպօլու, Սիվաս Իզմիր, Թրապիզոն, Աֆիոն-Գարահիսար

Պանդը Օսմանի, թանվիլաթ վէ էա պունա միւմասիլ էվրագ տէբօղիթօ իսիլ-մէսի մուղտպիլինտէ մուսիյէն վատէ իլէ վէ էա հիսսայը ճարի իւզրէ ագէէ իգրաղ վէ սէնէտաթը թիւճարիեէ ըսգոնթօ, վէ մէմալիքի Շահանէ իլէ մէմալիքի էճնէպի-եէնին պաչլըճա չէհիրլէրի իւզէրինէ չէք, բօլիչա վէ գրէտի սէնէտլէրի վէ թէլլկրաֆ էմրլէրի քէշիսէ վէ հիսսայը ճարի քիչատա վէ թանվիլաթ իլէ զիգրյմէթ եչեա վէ մէմալիքի Շահանէ իլէ մէմալիքի էճնէպի-եէտէ գուբոն վէ սէնէտ թանսիլ, պօրսա էմրլէրի իճրա, վէ մէսքիւքեաթ իյթիրա վէ ֆիրուսթ իտէր։

Օսմ. պանդասը՝ պէր վէճհի աթի միւա-տէթ վէ ֆիյաթ իւզրէ ագէէ տէբօղիթօսը գապուլ իտէր. Մէսէլա,

(2 սէնէ միւատէթլի տէբօղիթօ իչին սէ-նէվի 100տէ 3 1(2։
(1 սէնէ միւատէթլի տէբօղիթօ իչին սէնէվի 100տէ 3։
(6 այ միւատէթլի տէբօղիթօ իչին սէ-նէվի 100տէ 2։
(3 այ միւատէթլի տէբօղիթօ իչին սէ-նէվի 100տէ 1 1(2։

Իսթանպօլ չիւպէսի, պայէտատ պէհան օլունան մուամէլաթատան պարա, էմթա-իւզէրինէ ալչէ իպրագ էյլէտիկի կիպի, էմանէթէն եախսա ատէճէ թէվֆի օ-ուլունան էշեսի թիւճարիեի ատիի կա գալ-իտէր։

Պէյօղլու չիւպէսի՝ էմթիա մուամէլաթը միւսթէնա օլմագ իւզրէ, եօղարըտա զիքը օլունան պիճիմլի մուամէլաթը իյֆա, վէ պունատան պաչգա վիլ տը Բարի, Ռումէլի չըմէնտըֆէր թանվիլաթը վէ Եունան պան-գասը, Բանտոմա վէ տարիէ կիպի բիանկօլու-թանվիլաճա տօրիր ախզ ու իթա մուամէ-լաթընը իճրա իյլէր։

Իսթանպօլ վէ Պէյօղլու չիւպէլէրի Ռումէլի չըմէնտըֆէր թանվիլաթը բրօմէ-լէրի տախի Փիրուսթ, վէ պանգասը մէ-մալիքի Շահանէէքի չիւպէլէրինին քեաֆ-ֆէսի կիպի 100 իրատա գատար օլմա-իւզ. 100տէ 2 ֆաիզ մուգապիլինտէ հիգ սատը ճարի իլէ ալչէ գապուլ իտէրլէր։

Ուֆագ հիսսայը ճարիլէրէ թէէմինաթ օլմագ իւզրէ Օսմանլը պանգասը 100տէ 8 պչ. ֆայիզէ Ֆրանսա, վէ 100տէ 3 ֆա-յիզէ Ամանիա տէվլէթի էհամմիյատան այ-նի գըյմէթտէ պիր միգտար թախսիս իթմիշ տիր քի, իշպու էհամ թէվֆի օլունան ագչէնէ քէֆֆալէթ օլարագ այրընա պիր տասիէտ տագրը պուլունմագտա տըր։ Թէվ-ֆի օլունան ագչէնին միգտարը արթտըգ-ճա, թէէմինաթ ագչէսինին աէ միգտարը արթտը։

ՍԱՀԻՊԻ ՖԱՊՐԻԿԱ ՏԷՕՐՏԻՆՃԻԻ ՐԻԹՊԷ ՆԻՇԱՆԸ ՕՍՄԱՆԻ ԻԼԷ ԹԱԼԹԻՖ ՊՈՒՑՐՈՒԼՄԸՇ ՏԸՐ

8 Գրբա նիշանը զիյշանա վի միւխթէլիֆ էքսբօղիսիօնյարտան 35 գրբա պիւյիւք միւքեաֆաթլարա նայիլ օլմուշ տըր։

Թաղլիտ,էրտէն ալտանմամագ իչին Զաթը հազրէթի Բատիշահինին Քիմ-եակիրի Մ. Սինկլօսընն չէհատէթի-նի վէ միտր վէ իմզասընը հավի օլուպ, հէր չիչէ իւզէրինտէ պուլունան «պանտրօլար»ա տիգգաթ իտիլմէսի թավսիէ օլունը։

Տէրիսաատէթ վէ ումում մէմալիքի Շա-հանէտէ մէրքէզի իտարէսի, Գալաթաա Ղալաթա-խանը Ն. 9
Վէքիլի ՍԹԷՓԱՆՕՍ ՍԱԵԱՆԻ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Խանամը ումումի	Ղշ. 32	13
Ռումէլի չըմէնտըֆէրի	ֆր. 124	25
Թանվիլաթը միւմթազէի Օսմ.	497	
Օսմ. պանդասը սէնէտաթը	594	
Տէվլէթի Ալիէ Բէժի	362	
Օսմ. Սիկրթ. չիրքէթի Լ. Օ.	4	40
Բէժի ատպիօնու	14	10
Տէրիս. Թրամվայ գոբ.	6	30
» » Թանվ. ֆր.	493	
Տէրիսաատէթ Բըխթըմ	503	